

| JAARVERSLAG 07

| HET NOTARIAAT
| 100% BETROKKENHEID

| JAARVERSLAG 07

| HET NOTARIAAT
| 100% BETROKKENHEID

INHOUDSTAFEL

Voorwoord door voorzitter
Pierre Nicaise

3

Het notariaat, 100% betrokkenheid

5

Het notariaat in cijfers

15

De notariële instellingen ten dienste van het notariaat

23

Nuttige info

37

Overal waar in dit jaarverslag "hij" of "hem" wordt vermeld om naar de notaris in het algemeen te verwijzen, wordt ook "zij" of "haar" bedoeld.

| JAARVERSLAG 07

| VOORWOORD
| VAN DE VOORZITTER

Notaris word je niet “per ongeluk”. Het is een bewuste keuze.

De keuze van een jurist die gelooft dat rechtszekerheid een basisrecht is voor iedereen. Van een jurist die niet gaat voor harde confrontaties, maar die ernaar streeft om evenwichtige overeenkomsten op te stellen voor zijn cliënten. Rekening houdend met de wensen en noden van alle partijen.

De keuze van een jurist die gelooft in verandering en vooruitgang. En zich daar persoonlijk voor engageert.

Tijdens de afgelopen vier jaar heb ik het voorrecht gehad om voorzitter te zijn van de Federatie die dit beroep in beweging vertegenwoordigt. Samen met de leden van de Raad van Bestuur heb ik getracht onze dagelijkse betrokkenheid bij onze cliënten, de maatschappij en ons beroep te vertalen in concrete acties.

De verdere uitbouw van het e-notariaat, het extranet van het notariaat, is daar een bewijs van: door ware informatiesnelwegen op punt te stellen tussen het notariaat en de overheid, verloopt de communicatie tussen beide vandaag sneller en efficiënter. Ten bate van burgers en ondernemers.

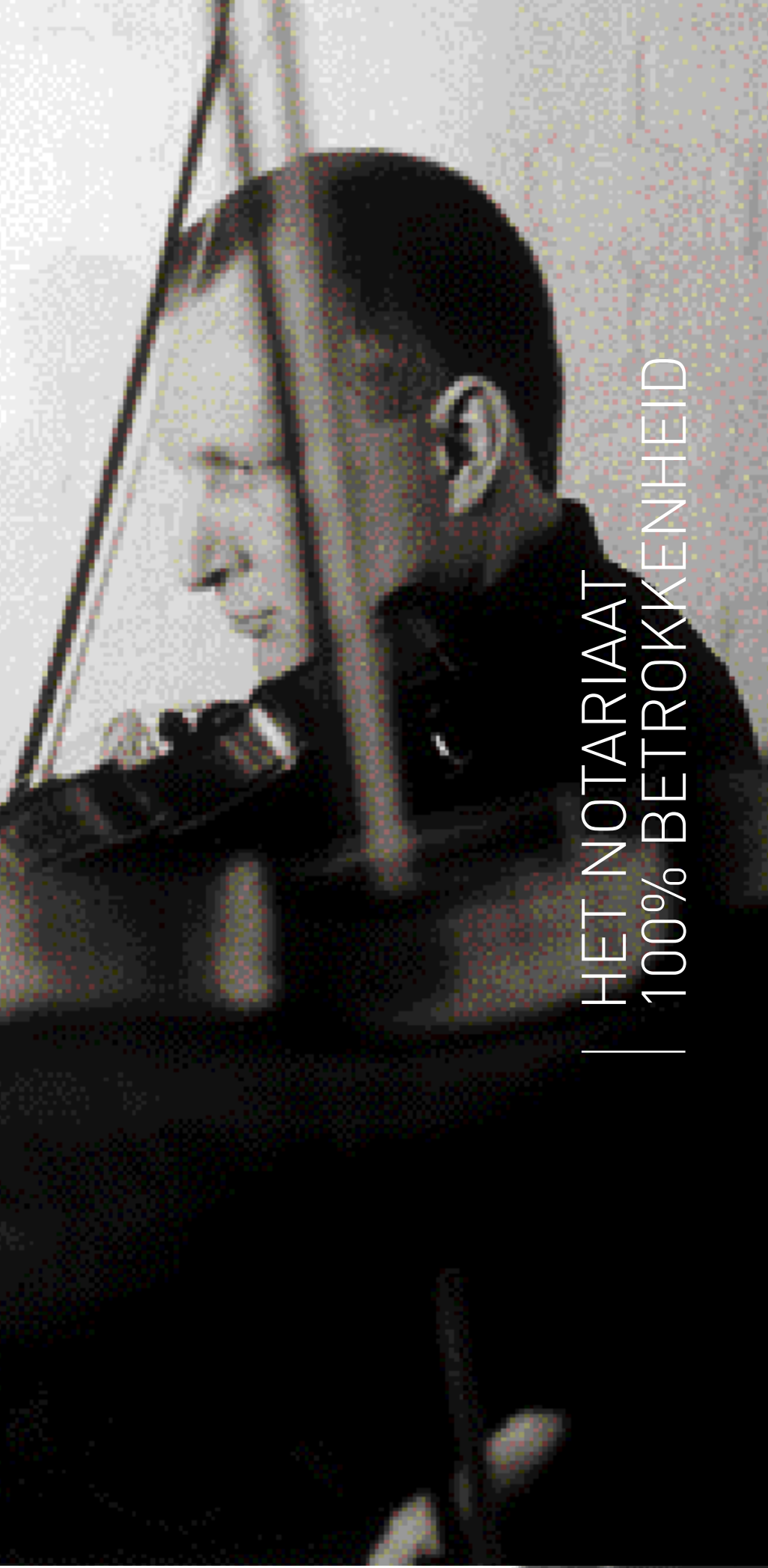
Minder tastbaar, maar zeker niet minder belangrijk, is onze betrokkenheid bij het ruimere, maatschappelijke debat. Getuige daarvan zijn de deelnames van vertegenwoordigers van de Federatie aan parlementaire hoorzittingen in commissies voor justitie, hun ontmoetingen met kabinetten van de verschillende gewesten en het regelmatig overleg dat ze plegen met afgevaardigden van andere sectoren.

Het beeld van de notaris die vergroeid is met zijn bureau is voltooid verleden tijd.

Onze betrokkenheid bij de toekomst is groter dan ooit.

Pierre Nicaise
Voorzitter KFBN

| HET NOTARIAAT
| 100% BETROKKENHEID

HET NOTARIAAT 100% BETROKKENHEID

Als openbaar ambtenaar verleent de notaris een brede waaier van diensten aan de burger. Hij heeft bij wet de opdracht gekregen om hen te begeleiden en te ondersteunen in vaak belangrijke momenten in hun leven. Dankzij zijn onderbouwd advies kunnen alle betrokkenen de optimale keuze maken met betrekking tot hun persoonlijke situatie.

De notaris bezegelt de akkoorden die burgers sluiten door ze met een authentieke akte te bekrachtigen. Daarbij ziet hij er nauwlettend op toe dat iedereen begrijpt welke verbintenis hij aangaat en wat de draagwijdte ervan is.

Een openbaar ambtenaar, een adviseur

De notaris heeft een breed werkerrein. Voor sommige zaken is zijn tussenkomst wettelijk verplicht. Denk maar aan het afsluiten van een huwelijkscontract, de aankoop van een onroerend goed, het afsluiten van een hypothecaire lening of de oprichting van een vennootschap.

Meer en meer ondernemers en particulieren wenden zich echter ook tot de notaris voor deskundig advies in domeinen waar zijn tussenkomst niet wettelijk verplicht is. Dankzij hun uitgebreide juridische kennis en ruime ervaring zijn de notaris en zijn medewerkers immers uitstekend geplaatst om objectief raad te geven bij materies in de notariële sfeer. Ze geven aan wat wettelijk niet mogelijk is en reiken mogelijke oplossingen aan. Het is de plicht van de notaris om zijn cliënt te wijzen op alle juridische, financiële en fiscale gevolgen van zijn beslissingen.

Infosessie
voor het grote publiek

Beter voorkomen dan genezen

Als lid van de overheid streeft de notaris naar gelijkheid tussen burgers. Iedereen heeft recht op dezelfde rechtszekerheid. Op dezelfde bescherming. De notaris zorgt voor een evenwichtige relatie tussen partijen en gaat de wettelijkheid van overeenkomsten na. Zo speelt hij een essentiële rol in de preventieve justitie. Die is heel wat minder spectaculair dan spraakmakende processen, maar maatschappelijk gezien wel bijzonder waardevol. Preventieve justitie wil immers de vrede bewaren zonder het gerechtelijk apparaat extra te belasten.

Niet onpartijdig. Niet eenpartijdig. Maar meerpartijdig

Uit een onderzoek dat in oktober 2007 gevoerd werd naar het imago van de notaris⁽¹⁾, blijkt dat heel wat respondenten vinden dat de notaris behulpzaam is (92%). Die eigenschap illustreert de kern van zijn beroep: hij is inderdaad geen partijdige raadgever die de belangen van één persoon of groep verdedigt. Integendeel, hij engageert zich ervoor dat elke betrokkene zich kan vinden in de voorgestelde oplossing. Dat maakt hem per definitie meerpartijdig: de notaris houdt steeds rekening met de rechten en plichten van alle partijen zodat ze tot afspraken komen waar iedereen zich achter kan scharen. Bij fundamentele keuzes is zijn objectiviteit een garantie voor evenwichtige overeenkomsten.

Met beide voeten in het leven

De notaris en zijn medewerkers worden dagelijks geconfronteerd met de noden en de behoeften van hun cliënten. Als team vertegenwoordigen zij een deel van de overheid dat elke dag met de voeten in de praktijk staat. Daardoor komen ze vaak als eerste in contact met nieuwe maatschappelijke tendenzen. Samen met hun cliënten ontdekken ze tekortkomingen in de wet.

⁽¹⁾ Onderzoek uitgevoerd door onafhankelijk marktonderzoeksbureau &Compagnie in opdracht van de KFBN bij 961 Belgen ouder dan 18, een steekproef die representatief is voor de Belgische bevolking.

Notarieel Congres 2007 in Marche-en-Famenne

Bepaalde wetgeving is inderdaad verouderd of onrealistisch en kan daardoor geen antwoord meer bieden op de vragen van vandaag. De wereld waarin we leven is de laatste decennia dan ook aan een razend tempo veranderd. Veel sneller dan de wetgeving die haar zou moeten reguleren.

Het notarieel congres van oktober 2007 schuwde de actualiteit niet. Onder de vlag “In de herfst van mijn leven” kwamen onderwerpen aan bod in verband met de ‘derde fase’ van het leven, na het afsluiten van het beroepsleven. In de voordrachten kwam de betrokkenheid van het notariaat bij de vergrijzing duidelijk tot uiting. Specialisten van verschillende achtergronden boden de meer dan 1.000 aanwezigen een ruimere kijk op deze demografische revolutie zonder precedent. Kernvraag was hoe de notaris zijn cliënten kan – of moet – bijstaan als ze op latere leeftijd geconfronteerd worden met ziekte, dood, geld, familie, handicap...

Streven naar rechtszekerheid in een complexe wereld

Alle grote en kleine evoluties in de samenleving, hebben hun weerslag op het werk van de notaris. De dossiers die het notariaat behandelt worden steeds complexer. Routinewerk is er niet meer bij. De notaris wordt meer en meer een probleemoplosser die rechtszekerheid creëert. Op maat. En precies dát is de maatschappelijke bestaansreden van het notariaat. Als lid van de overheid streeft het notariaat immers naar gelijkheid tussen burgers. Omdat elke burger recht heeft op dezelfde bescherming, is rechtszekerheid een even grote basisbehoefte als recht op onderwijs of recht op gezondheidszorg. Want rechtszekerheid sluit willekeur uit. Beschermt de zwaksten.

Uiteraard zal het Europees beleid een invloed hebben op de functionering van het notariaat. Dit beleid mag echter de inhoudelijke missie van het notariaat niet onderuit halen. Op het gebied van de preventieve justitie en de rechtszekerheid in het algemeen zou het ongepast zijn om enkel en alleen louter economische principes te hanteren.

Hoog engagement

Notarissen zijn van nature geëngageerd. Het afgelopen jaar waren er zo'n 350 notarissen – dat is zo'n 1 op 4 – als vrijwilliger betrokken bij de werking van het notariaat. Ze waren actief als lid van een commissie binnen een notariële instelling, op lokaal niveau in een adviescomité, als woordvoerder in de media, als vertegenwoordiger van het beroep bij

voordrachten in scholen of tijdens studiedagen, ... In het algemeen durven we stellen dat zowat elke notaris op een bepaald moment in zijn loopbaan geëngageerd is in het bestuur of één of andere commissie binnen de KFBN of een andere notariële instelling.

De betrokkenheid bij het beroep is groot, omdat de verantwoordelijkheid ervan groot is.

Datzelfde engagement toont de notaris ook in zijn dagelijks leven. Aan zijn cliënten durft hij alle noodzakelijke vragen te stellen om tot de kern van een zaak te komen en de beste afspraken na te streven. In het verenigingsleven durft hij verantwoordelijkheid nemen en voor zijn mening uitkomen. De notaris is kritisch, heeft nood aan toetsing. Maar hij is ook discreet en meelevend.

Het imago-onderzoek dat we in 2007 uitvoerden, bevestigt deze eigenschappen. De notaris scoort bijzonder hoog voor bekwaamheid (96%), maar wat minder voor sociale eigenschappen als “vriendschappelijk” (57%) en “sociaal” (57%). Enerzijds wordt zijn beroepsernst dus duidelijk op prijs gesteld, anderzijds wordt hij – als onpartijdig ambtenaar die objectiveert vanuit zijn juridische achtergrond – gepercipieerd als iemand die niet zo joviaal is. De notaris is er dan ook niet om over zichzelf te praten. Hij is er voor zijn cliënten. Hen rechtszekerheid bieden, is de essentie van zijn ambt.

Speerpunt in verandering, ten bate van de burger

Het notariaat werkt in een wereld die beweegt. Maatschappelijke evoluties zijn een realiteit. Rigide structuren zijn achterhaald. Verandering is inherent aan het beroep. Een betere organisatie van zijn kantoor, de modernisering van zijn infrastructuur, zijn nieuwe manier van communiceren, zijn duidelijke standpunt op Europees vlak, zijn adviserende rol bij het aanpassen van bestaande wetgeving, de hervormingen in het beroep zelf, ... als de notaris meewerkt aan verandering, doet hij dat steeds weldoordacht en verantwoord. Ten bate van de burger die hij verdedigt.

Zo bouwt het notariaat aan rechtszekerheid. Zowel in zijn dagelijkse praktijk als adviseur van zijn cliënten, als op langere termijn als adviseur van de wetgever.

Stem van burger en overheid

Samen met zijn cliënt stelt de notaris regelmatig vast dat de bestaande wetgeving niet altijd tegemoet komt aan diens concrete noden. De notaris is dan ook uitstekend geplaatst om de wetgever in vaak zeer technische materies bij te staan en om juridische denkpistes te lanceren om te komen tot een wetgeving die beter afgestemd is op de huidige maatschappelijke realiteit.

De notaris is een belangrijke schakel tussen burger en overheid. Hij tolkt tussen beiden. De ene licht hij in over de noden van de burger. Vandaag. De ander legt hij de precieze draagwijdte van vaak complexe wetteksten uit. De hervorming van het ambt in 1999 legde niet voor niets de nadruk op het gebruik van klare taal binnen het beroep.

Zichzelf in vraag stellen

Het notariaat kan niet werken aan vooruitgang zonder ook zichzelf in vraag te stellen en te moderniseren. Door belangrijke en solidaire investeringen van het beroep in projecten van administratieve vereenvoudiging, beschikken alle Belgische notarissen over dezelfde middelen om hun dienstverlening aan de burger te verbeteren.

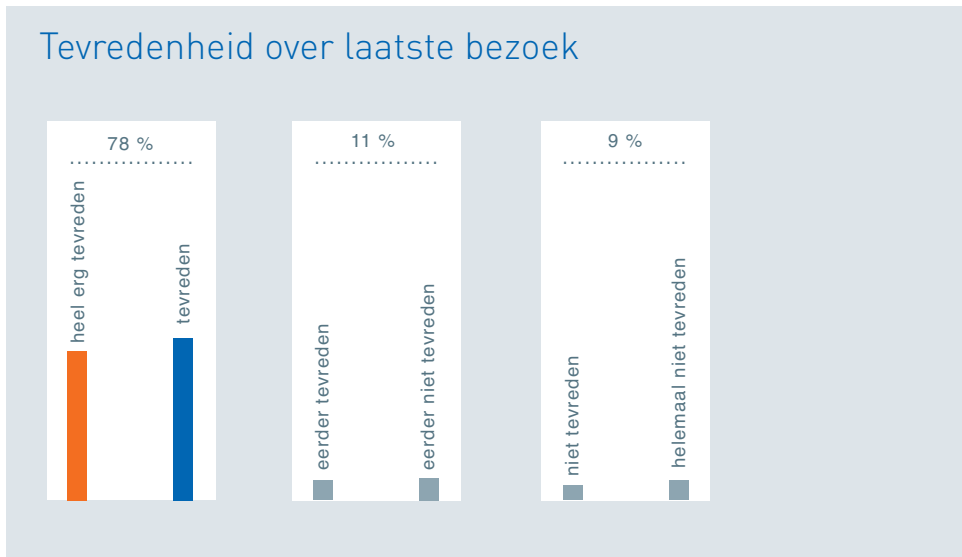
Denken we aan het e-depotproject waarbij ondernemers de formaliteiten voor het oprichten van hun onderneming tot een minimum herzien weten. Een maatregel waardoor ook de ondernemingszin gestimuleerd wordt. En dat wordt geapprecieerd, zo blijkt uit de toekenning van een aantal awards aan dit project (blz. 28).

Bovendien worden notarissen en hun medewerkers dankzij het gebruik van zulke nieuwe technologieën bevrijd van een reeks administratieve taken en kunnen ze zich meer concentreren op de kwaliteit van de dienstverlening aan hun cliënten.

Clënten ruim tevreden over hun notaris

Uit het tevredenheidsonderzoek dat we in oktober 2007 hielden, bleek dat een vijfde van de Belgen het afgelopen jaar in contact kwam met een notaris. De helft van de bezoeken (51%) gebeurden in het kader van een onroerendgoedtransactie (koop of huur, geld lenen of verpachten). Ruim een kwart (27%) ging bij de notaris langs voor een erfenis, schenking of testament. En 23% voor familiegerelateerde zaken zoals een huwelijk, samenlevingscontract of echtscheiding.

Wie in contact kwam met de notaris, was in het algemeen tevreden tot zeer tevreden (78%) over zijn bezoek en de informatie die hij ontving. Zo'n 9% was niet of helemaal niet tevreden. De meeste van hen bezochten de notaris in het kader van een erfenis, schenking of testament.

Opvallend is dat de resultaten van het onderzoek gelijk lopen met resultaten van een onderzoek dat we in 2005 deden naar het imago van de notaris bij ondernemers (cf. jaarverslag 2005). Ook toen scoorde de vakbewaamheid van de notaris goed en genoot hij een groot vertrouwen van zijn cliënten.

Onbekend maar bemind

Uit de resultaten van het imago-onderzoek is één belangrijke trend af te leiden: wie het afgelopen jaar in contact kwam met de notaris is beduidend positiever over diens imago dan wie er geen contact mee had. Wie langsging bij de notaris vindt hem naast bekwaam (96%) en behulpzaam (92%) ook open (71%), hedendaags (67%), boeiend, vriendschappelijk en sociaal (elk 57%). Deze laatste eigenschappen scoren minder goed bij wie niet is langsgeweest, maar toch is ook hun perceptie van de notaris verre van negatief.

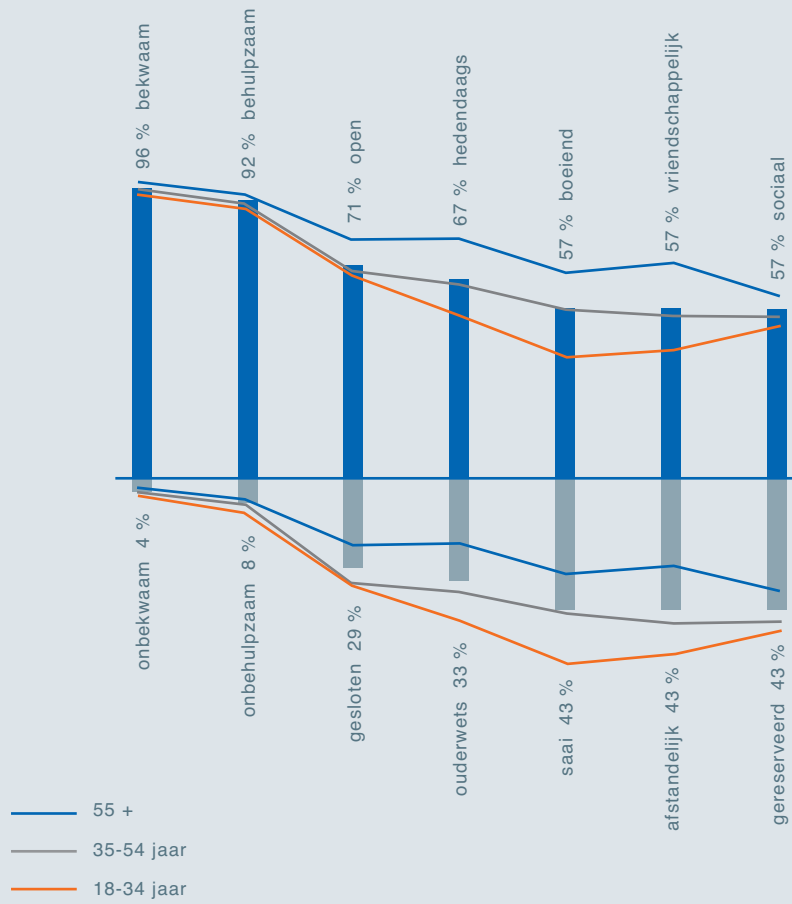
Het valt op dat de notaris over het algemeen een beter imago heeft bij 55-plussers, waarschijnlijk omdat zij reeds vaker in contact kwamen met de notaris en zijn medewerkers.

Wanneer 35-54-jarigen gevraagd worden waarvoor ze eerder zouden langsgaan bij de notaris, staat “onroerend goed” op één (73%), gevolgd door “erfenis, schenking, testament” (69%) en “familiale omstandigheden” zoals huwelijk of echtscheiding (59%).

Het is inderdaad zo dat de notaris bij velen onlosmakelijk verbonden is met immobiliëntransacties en erfenissen, maar hij heeft zoveel meer te bieden. Om het takenpakket van de notaris beter bekend te maken, startte de KFBN afgelopen jaar een communicatiecampagne waarbij het notariaat op een “andere” manier in de kijker gezet wordt. Op één (VRT) kan men in de populaire soap “Thuis” dagelijks het wel en wee volgen van de fictieve notaris Peter Vlerick. Voor la Une (RTBF) werd een komische minireeks opgenomen die zich afspeelt in het notariskantoor van François: “On passe à l’acte.”

Met communicatie-inspanningen als deze wensen we het beroep nog meer te brengen waar het thuishoort: dichtbij de mensen. Bekend én bemind.

Imago van de notaris

HET NOTARIAAT
| IN CIJFERS

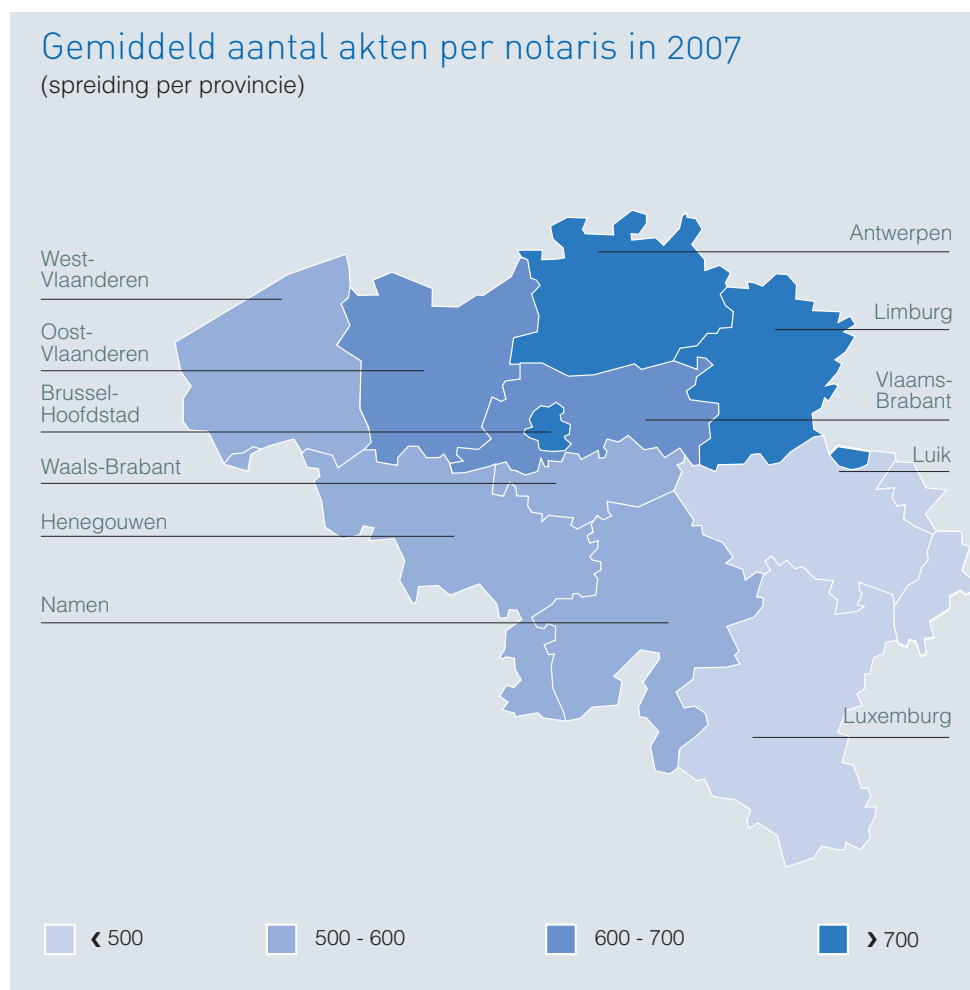

HET NOTARIAAT IN CIJFERS

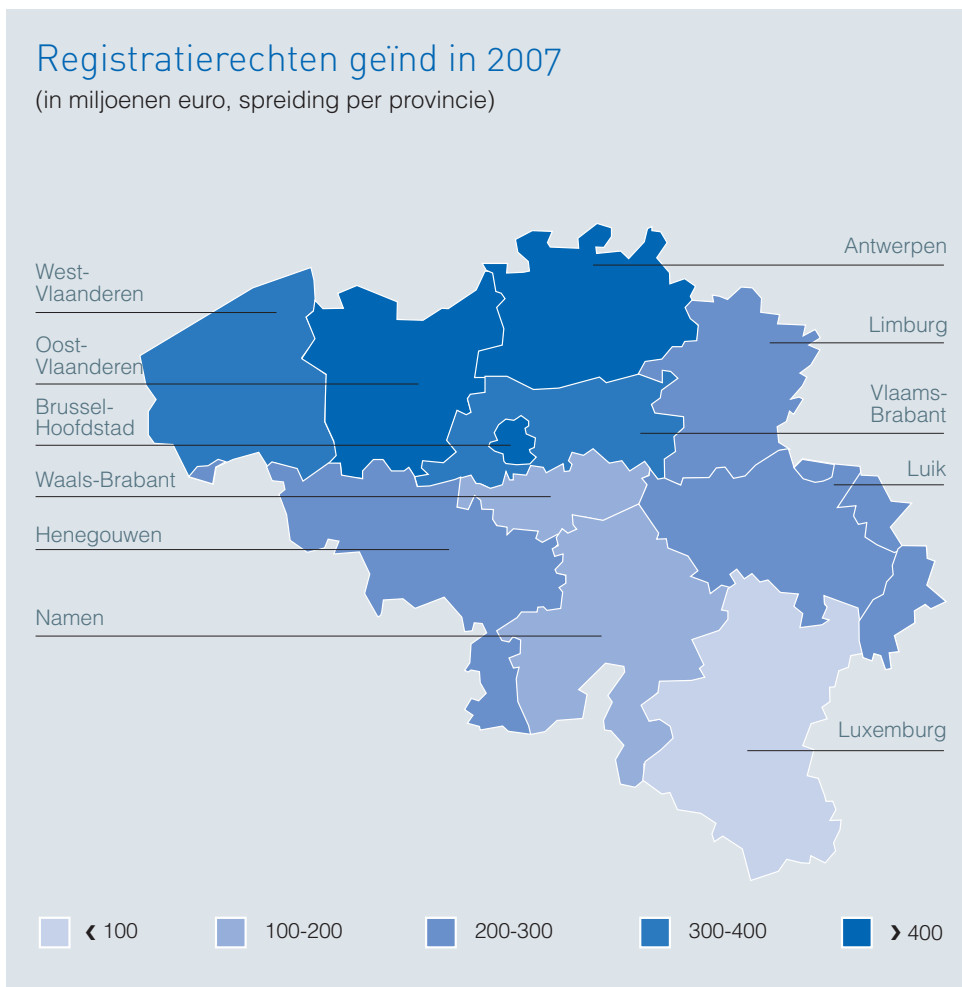
Ruim 2,5 miljoen cliënten

In 2007 stond het notariaat garant voor 863.358 rechtszekere akten, wat neerkomt op gemiddeld 621 akten per notaris (4,51% minder in vergelijking met 2006).

Gemiddeld aantal akten per notaris in 2007
(spreiding per provincie)

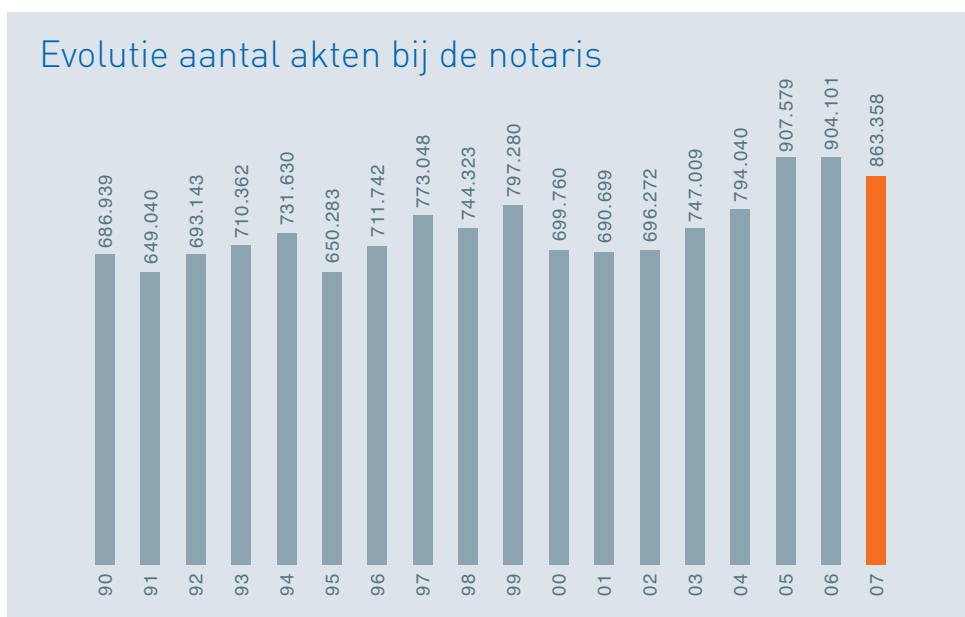

In 2007 inden de notarissen voor 3.569.272.015 euro aan registratierechten ten bate van de Staat (7,6% meer in vergelijking met 2006).

Aantal akten

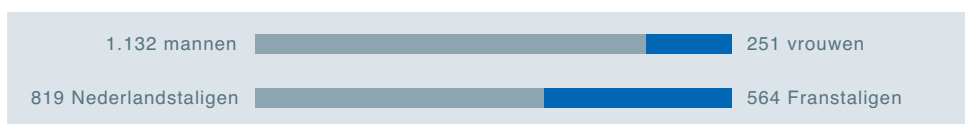
Voor het tweede jaar op rij, tekenden we een lichte daling van het aantal akten op. De notariële activiteit bewijst daarmee dat ze een goede barometer is voor de economische conjunctuur. Ze volgt de trend van de huidige vertraagde economische groei.

1.383 notarissen

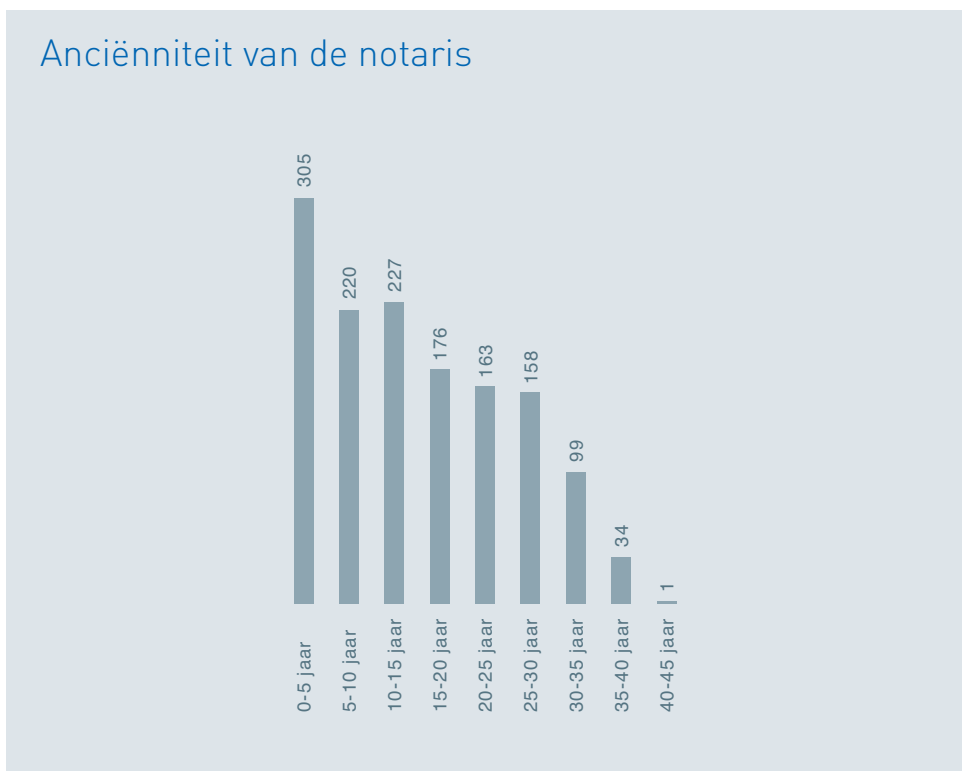
Op 31 december 2007 waren er in België 1.383 notarissen actief (zowel notarissen-titularis, als geassocieerde notarissen en plaatsvervangers) in 1.196 kantoren: 819 Nederlandstalige (59,22%) en 564 Franstalige (40,78%); 251 vrouwen (18,15%) en 1.132 mannen (81,85%). Het aantal vrouwen stijgt opnieuw lichtjes in vergelijking met vorig jaar. Toen vertegenwoordigden ze 17,01% van de notarissen.

Ter vergelijking: in 2001 waren er nog maar 132 (of 10,75%) vrouwelijke notarissen.

Notarissen en ervaring

De gemiddelde notaris heeft een anciënniteit van exact 15 jaar. Een mooi gemiddelde, aangezien tegenwoordig heel wat jonge kandidaat-notarissen in het beroep stappen via een associatie met een notaris-titularis. Deze mogelijkheid tot associatie heeft het beroep aanzienlijk verjongd en draagt ook bij tot zijn dynamiek: de combinatie van jonge gedrevenheid en goesting, met meer doorleefde ervaring in het ambt blijkt een ideaal huwelijk om de drempel van het kantoor te verlagen. Om nog meer cliënten aan te spreken.

Van de in 2007 benoemde notarissen was de jongste 29 jaar en de oudste 55 jaar.

Benoemingen en associaties

In 2007 namen 244 licentiaten in het notariaat deel aan de vergelijkende proef die georganiseerd wordt door de Benoemingscommissies voor het Notariaat (zie p. 32). 68 van hen waren succesvol, en volgens de voorziene quota werden 59 van hen benoemd tot kandidaat-notaris. Onder hen 33 mannen en 26 vrouwen, 35 Nederlandstaligen en 24 Franstaligen. 3 van deze kandidaten associeerden zich reeds in 2007.

In totaal kwamen er in 2007 maar liefst 31 associaties tot stand.

Sinds de in 2001 in werking getreden nieuwe notariswet, die o.a. de mogelijkheid tot associëren invoerde, staat de teller op 169 associaties. 126 daarvan werden aangegaan tussen kandidaat-notarissen en notaris-titularissen, 23 werden aangegaan tussen titularissen.

Evolutie laureaten examen voor kandidaat-notarissen *

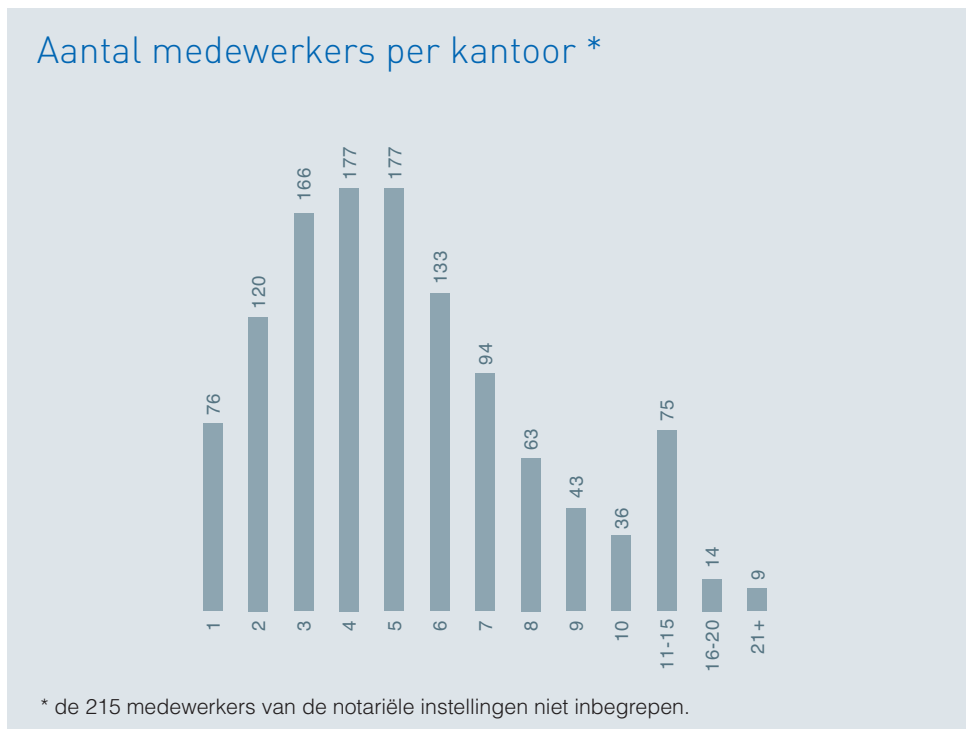
	Examen 2001	Examen 2002	Examen 2003	Examen 2004	Examen 2005	Examen 2006	Examen 2007**	TOTAAL
Kandidaat-notarissen	6	6	15	15	19	28	59	148
Titularissen	78	42	40	23	12	7	0	202
Geassocieerde notarissen	30	31	23	21	26	21	0	152
Plaatsvervangende notarissen	0	0	2	1	2	4	0	9
Overlijden	1	1	0	0	0	0	0	2

* Cijfers uit het Activiteitenverslag van de Benoemingscommissies voor het notariaat.

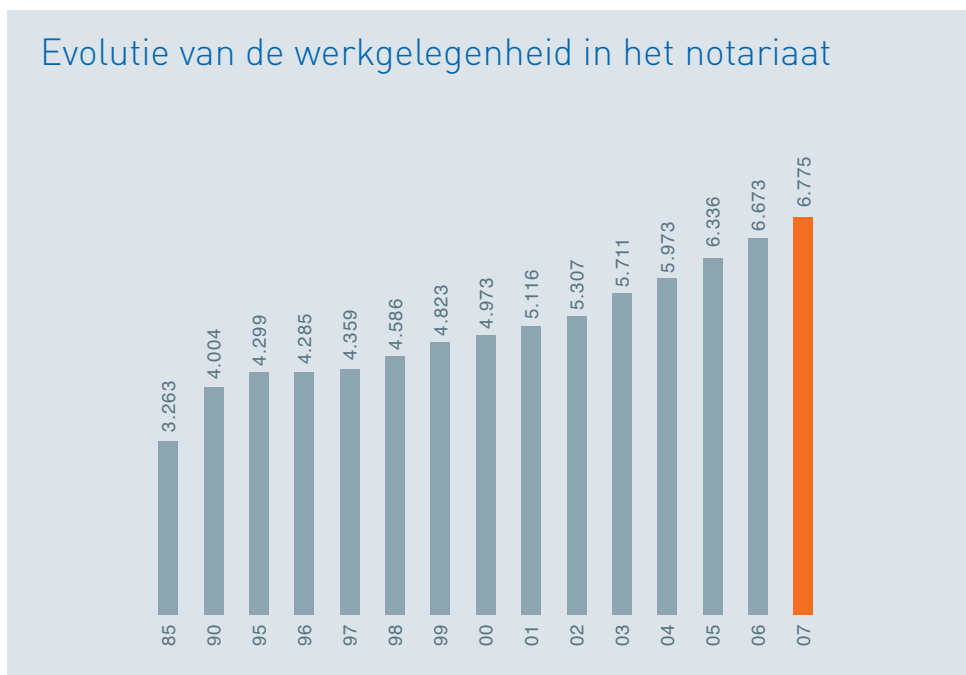
** Referentiedatum 24 augustus 2007.

De notaris en zijn medewerkers, een goedgeëlied team

Het notarisberoep is complex. Daarom omringt elke notaris zich met competente juridische en niet-juridische medewerkers die hem ondersteunen in zijn taken. In een kantoor zijn gemiddeld 5,5 medewerkers actief.

Het notariaat biedt werk aan maar liefst 6.775 medewerkers. Het gaat om 5.372 vrouwen (goed voor 79,3% van het totaal) en 1.403 mannen (20,7%).

| DE NOTARIËLE INSTELLINGEN
| TEN DIENSTE VAN HET NOTARIAAT

DE NOTARIËLE INSTELLINGEN TEN DIENSTE VAN HET NOTARIAAT

KFBN

De Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat (KFBN) is de beroepsvereniging van het notariaat. Ze staat de notariskantoren bij in hun dagelijkse werking en legt zich toe op zes kernactiviteiten:

- advies en diensten verlenen
- vertegenwoordigen
- informeren
- documenteren
- studies ondernemen
- opleiden

Zo verleent de KFBN o.a. advies bij complexe juridische problemen, ondersteunt zij de notarissen bij het management van hun kantoor en stelt zij databanken ter beschikking die de notariskantoren kunnen consulteren bij de voorbereiding en redactie van hun akten.

Door nieuwe uitdagingen te detecteren en aan te gaan, wil de KFBN de drijvende kracht zijn achter de verdere modernisering van het beroep.

De gemeenschapsraden

De structuur van de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat (KFBN) is vergelijkbaar met die van de Belgische Staat. Elke taalgemeenschap heeft eigen bevoegdheden die waargenomen worden door de gemeenschapsraden, nl. de Nederlandstalige gemeenschapsraad (NR) en de Conseil communautaire francophone (CF).

De Duitstalige notarissen zijn in de CF vertegenwoordigd. De notarissen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest maken zowel deel uit van de NR als van de CF.

De gemeenschapsraden (NR en CF) zijn bevoegd voor de relaties met de gewestelijke overheden, voor de permanente vorming, de contacten met de media, de communicatie tussen notarissen van dezelfde taalrol en andere initiatieven waarbij het gemeenschapsbelang primeert.

Raad van Bestuur KFBN

- 1 Pierre Nicaise, Voorzitter
- 2 Joost Vercouteren, Voorzitter van de Nederlandstalige gemeenschapsraad (NR) (niet op de foto)
- 3 Roland Stiers, Voorzitter van de Conseil communautaire francophone (CF)
- 4 Serge Babusiaux, Bestuurder (niet op de foto)
- 5 Jozef Coppens, Bestuurder
- 6 Luc Eeman, Penningmeester
- 7 Hilde Knops, Vice-voorzitter
- 8 Jean-Luc Snyers, Bestuurder
- 9 Joël Tondeur, Bestuurder
- 10 Stéphane Watillon, Bestuurder
- 11 Bart van Opstal, Verkozen Voorzitter

De Raad van Bestuur bepaalt het beleid van de KFBN. Daartoe komen zijn 10 leden maandelijks meerdere keren samen - zowel op vergaderingen van de Raad van Bestuur zelf, als in zogenaamde beheercomités die welbepaalde activiteiten van de KFBN opvolgen. Deze beheercomités zijn samengesteld uit enkele leden van de Raad en medewerkers van de KFBN.

De dagelijkse leiding van de KFBN is in handen van Directeur-generaal Philippe Ch. Six.

Unieke synergie

Teamwerk staat centraal bij de KFBN. De interactie tussen de leden van de Raad van Bestuur, de Directeur-generaal, de departementshoofden en de andere medewerkers zorgt voor een unieke synergie.

Bovendien kan de KFBN rekenen op de inzet van heel wat notarissen, erenotarissen, notariële medewerkers en andere vrijwilligers om samen aan de toekomst van het beroep te werken. Het gaat hier zowel om personen die als woordvoerders in de pers fungeren, als leden van diverse juridische en niet-juridische commissies en werkgroepen. Dankzij hun enthousiasme kan de KFBN haar rol als beroepsvereniging voluit spelen.

Enkele aandachtspunten in 2007

Steun aan de wetgever

Als brug tussen de burger en de overheid bevindt het notariaat zich in de uitzonderlijke positie om bij te dragen aan de totstandkoming van nieuwe regelgeving. Elke dag wordt de notaris immers geconfronteerd met de noden en de wensen van zijn cliënten. Op zoek naar een oplossing op hun maat, bemerkt hij soms hiaten of onduidelijkheden in de regelgeving. Door technische verbeteringen te suggereren aan de politieke wereld, bouwt de notaris mee aan een waardevolle preventieve justitie die afgestemd is op de noden van haar tijd.

Samen met Fedict en de Dienst voor Administratieve Vereenvoudiging (DAV) maakte de KFBN in 2007 verder werk van de administratieve vereenvoudiging van bepaalde procedures waarbij de notaris betrokken is. Het notariaat had de belangrijke taak om er mee voor te zorgen dat ook de nieuwe elektronische procedures een zeer hoge rechtszekerheid genieten.

2007 was ook een belangrijk jaar op het vlak van familierecht. Het notariaat verleende advies voor de grondige hervorming van het echtscheidingsrecht (Wet van 27 april 2007 tot hervorming van de echtscheiding, gepubliceerd in het B.S. 7 juni 2007).

Verder volgde het Comité voor Studie en Wetgeving (CSW) de bepalingen inzake afwezigheid op (Wet van 9 mei 2007 tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de afwezigheid en de gerechtelijke verklaring van overlijden, gepubliceerd in het B.S. 21 juni 2007) en speelde het notariaat een actieve rol als adviseur in de invoering van een erfrecht aan de langstlevende wettelijk samenwonende (Wet van 28 maart 2007 tot wijziging, wat de regeling van het erfrecht van de langstlevende wettelijke samenwonende betreft, van het B.W. en van de Wet van 29 augustus 1988 op de erfregeling inzake landbouwbedrijven met het oog op het bevorderen van de continuïteit, gepubliceerd in het B.S. 8 mei 2007).

Er werd eveneens nagedacht over een mogelijke hervorming van het erfrecht en het modelleren van het verbod op de niet-opengevallen nalatenschappen.

Andere onderwerpen op de politiek-juridische agenda waren o.a. het gelijkmatig verdeeld verblijf van het kind, de sacralisatie van de gezinswoning, de afschaffing van de zegelrechten en de dematerialisatie van effecten aan toonder. Er werd ook meegewerkt aan de technische aanpassingen van art. 1465 B.W. over de toekenning van huwelijksvoordelen tussen echtgenoten in aanwezigheid van niet-gemeenschappelijke kinderen, naar aanleiding van een arrest van het grondwettelijk hof.

Omdat bleek dat de in 2006 gewijzigde procedure voor de vereffening-ontbinding van vennootschappen in de praktijk heel wat problemen veroorzaakte, werd samen met de Vlaamse balie nagedacht over suggesties om deze aan te passen. Tevens werd het notariaat gepolst om haar opmerkingen te geven aangaande een ontwerp van wijziging aan het wetboek van vennootschappen met betrekking tot grensoverschrijdende fusies van kapitaalvennootschappen.

Verder was het notariaat betrokken bij reflecties over een vereenvoudiging van handelingen en over de onmiddellijke ontbinding van de compromis in Vlaanderen (ook Wallonië en Brussel tonen zich open voor de idee). Het gaf ook zijn advies aan de Orde der Architecten bij de nieuwe wet over de uitoefening van het architectenberoep.

In 2007 werd binnen de Nederlandstalige gemeenschapsraad een Kenniscel Overheidsakten opgericht die de kennis omtrent notariële dienstverlening inzake overheidsakten centraliseert. In de stad Gent loopt reeds een eerste proefproject in het kader van de wetgeving over overheidsopdrachten om notarissen aan te stellen via de inschrijving op een bestek.

Beveiligde elektronische communicatie

Nieuwe technologieën nemen in notariskantoren een steeds belangrijkere plaats in. De KFBN biedt haar leden dan ook een brede waaier van elektronische dienstverlening en informatie aan via haar beveiligde portaalsite. Het gaat om databanken, berekeningprogramma's, modelakten, een online bibliotheek en andere werkinstrumenten voor de notaris en zijn medewerkers. De (juridische) actualiteit is dan weer te volgen via een elektronisch journaal dat dagelijks wordt geüpdatet.

Alle informatie over cliënten en hun dossiers wordt in de notariskantoren vertrouwelijk behandeld. Elektronische communicatie moet cliënten dezelfde bescherming bieden. Vandaar dat het notariaat veel belang hecht aan een beveiligde uitwisseling van elektronische gegevens tussen de kantoren, de notariële instellingen, de verschillende overheidsinstanties en andere partners. Respect voor het beroepsgeheim en voor de wet op de bescherming van de privé-levenssfeer staan daarbij centraal.

Administratieve vereenvoudiging gooit hoge ogen

Op 1 maart 2007 werden twee belangrijke nieuwe applicaties op grote schaal gelanceerd:

- een elektronische toepassing om berichten in het kader van een onroerendgoedtransactie te verzenden aan de sociale en de fiscale sector. Sinds de ingebruikname van deze toepassing hebben de sociale instellingen in 2007 heel wat achterstallige sociale bijdragen kunnen terugvorderen.

- de applicatie "E-depot" die notarissen toelaat om gegevens in het kader van de oprichting van vennootschappen elektronisch uit te wisselen met de overheid. Deze applicatie kreeg in 2007 bijzondere Europese erkenning en werd bekroond met het Good Practice Label van de EU. In eigen land werd e-depot de grote winnaar van de e-gov awards 2007, een wedstrijd die jaarlijks georganiseerd wordt door Agoria. In totaal vielen 10 projecten in 4 categorieën in de prijzen. E-depot werd onderscheiden in de categorie "Dienstverlening aan ondernemingen" en werd bovendien aangeduid als over-all winnaar over alle categorieën. Dat voor het oprichten van een vennootschap voortaan slechts 3 dagen volstaan, is volgens de jury een belangrijke vooruitgang, aangezien de creatie van nieuwe ondernemingen belangrijk is voor het behoud van onze welvaart. Ook in een internationaal rapport van de Wereldbank krijgt ons land goede punten: in *Doing Business 2008* wordt vergeleken hoe makkelijk het is om zaken te doen in 178 landen van over de hele wereld. Sinds de invoering van e-depot is België het snelste land in Europa om een bedrijf op te starten. Wereldwijd doen befaamde ondernemerslanden als Singapore, de Verenigde Staten en Hong Kong het zelfs minder goed.

Informatica, een vak apart

Zoals uit de informatie hierboven blijkt, neemt informatica een steeds belangrijker plaats in in de notariskantoren. De voordelen van de nieuwe technologieën worden aangewend om tot een effectieve administratieve vereenvoudiging en een betere dienstverlening aan de notariscliënten te komen.

Omdat IT een zeer specifiek en gespecialiseerd beroep is, met eigen werkmethodes en strikte procedures, besliste de KFBN eind 2006 om alle informatica-activiteiten onder te brengen in haar dochteronderneming Credoc Services. Met deze belangrijke stap houdt het notariaat enerzijds alle opgedane knowhow in eigen huis, maar bevestigen we ook dat we erkennen dat informatica specialistenwerk is. Credoc Services kreeg bijgevolg een eigen Raad van Bestuur, een eigen businessplan en een eigen mission statement, waardoor het een autonome koers kan varen, gefocust op een optimale dienstverlening op maat van het notariaat.

Notaris Peter Vlerick op de set van "Thuis"

Interne communicatie

De interne communicatiedienst van de KFBN ondersteunt de notariële instellingen bij hun communicatie aan het notariaat. Belangrijkste communicatiekanalen zijn het extranet waartoe de notariële gemeenschap toegang heeft middels het gebruik van een REAL-kaart (de professionele elektronische identiteitskaart van de notaris) en Notarius, het magazine van het notariaat. In dit tweemaandelijks tijdschrift worden voor het notariaat relevante onderwerpen besproken. Zowel juridische als niet-juridische. Naast nieuws van notariële instellingen komen ook specialisten van buiten het notariaat aan het woord over allerlei thema's die het notariaat aanbelangen. Notarius wordt verzonden naar iedereen die werkzaam is in het notariaat of in een notariële instelling, maar ook naar erenotarissen en studenten notariaat. Het tijdschrift heeft een oplage van 9.000 exemplaren.

Externe communicatie

In 2007 werd het startschot gegeven voor een heuse imagocampagne van het notariaat. Uit onderzoek was gebleken dat mensen het werk van hun notaris positief beoordelen, maar dat ze eigenlijk niet echt weten wat zijn taken zijn. Zoals de onderzoekers het stelden, is de notaris "onbekend, maar toch bemind". De KFBN en de gemeenschapsraden sloegen daarop de handen in elkaar om het grote publiek beter bekend te maken met de notaris en zijn kantoor. De meest in het oog springende acties zijn terug te vinden op de televisie. In de veelbekeken soap "Thuis" op één werd een nieuw personage geïntroduceerd: de fictieve notaris Peter Vlerick. Voor Franstalige Belgen werd de miniserie "On passe à l'acte" ontwikkeld. Zij telt vijftientig afleveringen van 1 minuut die zich afspelen in het notariskantoor van François (www.onpassealacte.be). Beide initiatieven willen het notariaat en zijn taken beter bekend maken bij een breder publiek.

Parallel stonden ook de notarissen-woordvoerders van de KFBN en de gemeenschapsraden opnieuw klaar om, zowel in de geschreven als in de audiovisuele pers, het takenpakket van de notaris toe te lichten en maakten heel wat notarissen tijd vrij om in scholen of op bijeenkomsten van allerlei verenigingen notariële thema's toe te lichten.

Verder werden de brochures "Ongehuwd samenwonen", "Huren verhuren", "Successierechten", "Schenken", "Vennootschap" en "Huwelijk" geactualiseerd.

U vindt al deze teksten, evenals o.a. de meest gestelde vragen en antwoorden aan de notaris, een notarieel woordenboek, perscommuniqués en vacatures eveneens terug op de website www.notar.be. Het notarieel vastgoedaanbod is dan weer terug te vinden op www.notarimmo.be.

Het notariaat stelde in 2007 vast dat de spectaculaire prijsstijgingen op de vastgoedmarkt achter de rug zijn. De kopers zijn rustiger geworden, en nemen meer bedenktijd alvorens een goed aan te kopen. Hierdoor staan woningen iets langer te koop en kon er afgelopen jaar maar een zeer lichte prijsstijging genoteerd worden op de immobiliënmarkt.

Optimalisering werking notariskantoren

Mensen zijn de essentie van het beroep. Niet alleen de cliënten, maar ook het menselijk kapitaal binnen de notariskantoren zelf. Daarom sloegen de studiedienst van de KFBN en het Sociaal Secretariaat van het Notariaat (blz. 35) de handen in elkaar om te werken aan een nog beter sociaal beleid ten bate van werkgever en werknemer. Belangrijke basis daarvoor zijn de rondetafelbesprekingen die in 2007 op verschillende locaties in het land werden gehouden met een aantal notarissen.

In het kader van een beter kantoormanagement, werden twee pilootprojecten opgestart waarbij notarissen van eenzelfde regio elkaar regelmatig ontmoeten met de bedoeling om in alle openheid ervaringen uit te wisselen over de dagelijkse gang van zaken in hun kantoor. De besprekingen werken inspirerend voor alle aanwezigen en kunnen op termijn mogelijk zelfs leiden tot algemene aanbevelingen in het kader van integrale kwaliteitszorg, in samenwerking met de regionale raden.

Vorming

Permanente vorming is een absolute must voor de notaris en zijn medewerkers. De vormingsactiviteiten aangeboden door de Nederlandstalige gemeenschapsraad (NR) worden dan ook bijzonder gesmaakt. Het gaat o.a. om opleidingen die meteen inspelen op de juridische actualiteit. Niet onbelangrijk, vermits de notarissen en hun medewerkers vaak de eersten zijn die nieuwe regelgeving in de praktijk moeten toepassen.

De NR organiseerde in 2007 meer dan 200 opleidingssessies voor notarissen, juristen en niet-juridische medewerkers van notariskantoren, op verschillende locaties.

Een belangrijke vormingsdag die massaal bijgewoond werd, ging over E-depot en de applicatie Sociale en Fiscale Berichten. Aansluitend op deze theoretische studiedag, werden over het hele land meer praktijkgerichte opleidingen georganiseerd om de notarissen en hun medewerkers wegwijs te maken in de nieuwe toepassingen. Hiervoor werd samengewerkt met Xylos, een ICT-dienstverlener die o.a. gespecialiseerd is in informaticatraining en -coaching. De geslaagde missie maakte zo'n indruk dat Xylos haar jaarlijkse Training award in 2007 aan de KFBN uitreikte.

Daarnaast waren ook de juridische vormingsdagen opnieuw voltreffers (o.a. over Recente wetgeving, het nieuwe Echtscheidingsrecht en Vennootschappen, fiscaliteit en BTW) en kenden ook de cursussen voor medewerkers een grote opkomst.

De nog steeds toenemende interesse voor cursussen i.v.m. people management, time management en klachtenbehandeling toont aan dat meer en meer notarissen ook belang hechten aan de managementverantwoordelijkheid die ze dragen binnen hun kantoor.

De inspanningen inzake bemiddeling werden consequent verdergezet. De inhoud van de opleidingen werd afgestemd op de nieuwe richtlijnen van de Federale Bemiddelingscommissie van het Ministerie van Justitie.

Ook de Conseil francophone leverde in 2007 belangrijke inspanningen op het vlak van vorming. Zo organiseerde zij voor het eerst de "Université d'été" waarbij op twee dagen tijd twee notariële onderwerpen uitgediept werden. Een initiatief dat voor herhaling vatbaar is. Daarnaast werd extra aandacht besteed aan de cursussen voor medewerkers: de basisopleidingen en speciale modules kenden een waar succes.

Op 31 december 2007 hadden de KFBN en de Gemeenschapsraden 56 personeelsleden in dienst, waarvan 13 deeltijds, goed voor een voltijds equivalent van 52,4.

Credoc Services had 27 personeelsleden in dienst, waarvan 5 deeltijds en 1 persoon op non actief, goed voor een voltijds equivalent van 25,80.

Nationale Kamer van notarissen

De gewijzigde wet op het notarisambt (1999) voorzag onder andere in de oprichting van de Nationale Kamer van notarissen (2000). Zij is het wettelijk reglementerend en vertegenwoordigend orgaan van het notariaat op nationaal niveau.

Haar opdracht bestaat er bijgevolg in om

- te zorgen voor een uniforme ambtsuitoefening in het belang van het publiek;
- te waken over de gelijke uitvoeringsvoorwaarden van het notarisambt.

Zo stelde de Nationale Kamer de voorbije jaren onder andere regels op inzake deontologie en inzake de controle op de boekhouding. De aandacht voor de kwaliteit van de uitoefening van het notarisambt blijkt eveneens uit de in 2007 opgestelde reglementeringen inzake permanente opleiding en kwaliteitscontrole.

De Algemene Vergadering van de Nationale Kamer is samengesteld uit de vertegenwoordigers van de elf genootschappen van notarissen. Acht van deze leden vormen het Directiecomité dat de werkzaamheden van de Nationale Kamer voorbereidt en haar beslissingen uitvoert.

Verder waakt de Nationale Kamer erover dat toekomstige notarissen hun stage correct afwerken. Ze duidt eveneens de leden-notarissen aan die in de Benoemingscommissies voor het notariaat zetelen en organiseert de werking van het Notarieel Fonds (zie blz. 33).

Provinciale Kamers

De Provinciale Kamers zijn de lokale draaischijven van het notariaat. Sinds de nieuwe notariswet is het beroep per provincie gestructureerd. België telt tien provincies, maar de nieuwe notariswet voorziet een elfde, nl. Brussel-Hoofdstad.

De Provinciale Kamers van notarissen zijn o.a. bevoegd om klachten van cliënten te behandelen of om te bemiddelen bij de afhandeling ervan. Zij geven eveneens onpartijdig advies i.v.m. onduidelijkheden over de berekening van de erelonen.

Andere opdrachten van de Provinciale Kamers zijn de handhaving van de tucht onder de leden van het provinciale genootschap, het toezicht op de boekhouding van de notaris-kantoren en de goedkeuring van ontwerpovereenkomsten van notariële associaties en de oprichting van notarisvennootschappen.

Benoemingscommissies voor het notariaat

De nieuwe notariswet voorzag de oprichting van twee Benoemingscommissies: een Nederlandstalige en een Franstalige. Samen vormen zij de Verenigde Benoemingscommissies. Elke benoemingscommissie bestaat uit 8 leden: 4 niet-notarissen (waaronder een magistraat en een hoogleraar in de rechten) en 4 notarissen.

Elke benoemingscommissie is, voor zijn eigen taalrol, bevoegd voor:

- de rangschikking van de meest geschikte kandidaten voor een benoeming tot kandidaat-notaris;
- de rangschikking van de meest geschikte kandidaat-notarissen voor een benoeming tot notaris-titularis.

Daarnaast behandelen de Benoemingscommissies klachten van particulieren over de werking van notariskantoren.

Hoe notaris worden

Een jurist die notaris wil worden, moet na 5 jaar rechten en 1 jaar notariaat, een stage lopen van 3 volle jaren, hoofdzakelijk in één of meer notariskantoren.

Na de stage kan hij de titel van kandidaat-notaris bekomen door deelname aan het examen dat eenmaal per jaar georganiseerd wordt door de Benoemingscommissies. Zij rangschikken de deelnemers op grond van de resultaten van de schriftelijke en mondelinge proeven en op basis van geschreven en gemotiveerde adviezen van de Procureur des Konings en het notarieel adviescomité van de provincie waar de kandidaat actief is.

Examen voor
kandidaat-notarissen

Enkel de 60 bestgeklasseerde deelnemers worden door de koning tot kandidaat-notaris benoemd.

Een kandidaat-notaris kan op 3 manieren notaris worden:

- hij kan als plaatsvervanger aangesteld worden ter vervanging van een notaris die tijdelijk het ambt niet kan uitoefenen of aan het hoofd van een vacant kantoor;
- hij kan zich associëren met één of meer notarissen;
- hij kan door de koning benoemd worden tot notaris, nadat hij succesvol zijn kandidatuur heeft gesteld voor de overname van een vacant kantoor naar aanleiding van een oproep gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. In dat geval worden alle geïnteresseerde kandidaat-notarissen vergeleken door de Benoemingscommissie, die een rangschikking opstelt van de (maximum) 3 meest geschikte kandidaten. De koning benoemt vervolgens de notaris, rekening houdend met deze rangschikking.

Notarieel Fonds

Om meer mensen in staat te stellen een eigen woning aan te kopen, kunnen personen die een bescheiden woning aankopen, sinds 1 januari 2000, genieten van een korting van 250 euro op het ereloon van de notaris die de koopakte verlijdt.

Er zijn een aantal voorwaarden verbonden aan de korting:

- het moet gaan om een eerste gezinswoning, voor eigen gebruik;
- het moet gaan om een aankoop met toepassing van het verminderd registratierecht;
- de kopers moeten minstens de helft van de aankoopprijs lenen bij een sociale kredietmaatschappij.

De korting is mogelijk dankzij het Notarieel Fonds, een uniek financieringsorganisme dat opgericht werd door het notariaat. Alle notarissen van het land storten immers jaarlijks een bijdrage aan het Notarieel Fonds, in functie van het nettoresultaat van hun kantoor. Vervolgens kan elke notaris via het Notarieel Fonds het bedrag van de toegestane korting terugvorderen indien aan de drie bovenstaande voorwaarden voldaan is.

Het Notarieel Fonds illustreert de onderlinge solidariteit in de sector. Dankzij de oprichting ervan wordt immers vermeden dat notarissen die gevestigd zijn in een streek met veel bescheiden woningen meer zouden moeten bijdragen dan notarissen die elders hun kantoor uitbaten.

Het Notarieel Fonds is een aparte rechtspersoon, door de wet opgericht bij de Nationale Kamer van notarissen die instaat voor de administratie van het fonds.

In 2007 diende het Notarieel Fonds een voorstel in bij de minister van Justitie om zijn tussenkomst uit te breiden tot de terugbetaling van toegestane ereloonverminderingen in het kader van andere notariële akten (dan koopakten) met een sociale impact.

Verzekeringen van het Notariaat

De Verzekeringen van het Notariaat, opgericht onder de vorm van een coöperatieve vennootschap, hebben als hoofddoel om de notarissen een beroepsverzekering aan te bieden.

Deze instelling verzekert de burgerlijke aansprakelijkheid van de notaris bij fouten verbonden aan de uitoefening van het notarisambt. De verzekering dekt ook de verantwoordelijkheid van de notaris of de schade die hij lijdt als gevolg van verduistering opgezet door medewerkers. Zij staat ook garant voor de uitbetaling van een schadevergoeding aan de notaris bij een gedeeltelijke of volledige vernieling van zijn archieven.

Ten slotte dekken de Verzekeringen het risico van overlijden door een ongeval van de koper van een onroerend goed in de periode tussen de ondertekening van de onderhandse verkoopovereenkomst in een notariskantoor en de ondertekening van de authentieke akte. De tussenkomst wordt geboden wanneer de rechthebbenden van de koper de authentieke aankoopakte hebben getekend.

Notariële Zekerheid

De Notariële Zekerheid is een solidariteitsfonds opgericht onder de vorm van een VZW. Krachtens haar statuten verleent zij, op basis van vastliggende criteria, tussenkomsten aan slachtoffers te goeder trouw van notarissen die in de uitoefening van hun ambt geldelijk in gebreke gebleven zijn en dit op vrije en vrijwillige basis zonder dat derden hierop enig recht kunnen laten gelden. Deze tussenkomsten mogen bovendien enkel en alleen betrekking hebben op bewaargevingen die uit de notariële bedrijvigheid voortvloeien. Verder verleent de Notariële Zekerheid ook hulp aan notarissen in moeilijkheden, mits voorlegging van bepaalde garanties en voor zover deze moeilijkheden resulteren uit professionele activiteiten.

Daarnaast biedt zij bijstand aan notariële instellingen voor zover deze bijstand conform is aan haar sociaal doel, en ondersteunt zij de gevolgde strategie binnen het notariaat, in het kader van de preventie van schadegevallen.

Sociale instellingen

Het notariaat is niet alleen bekommerd om de consument, maar ook om het sociale welzijn van zijn medewerkers. Daarom creëerde het notariaat een aantal sociale diensten, die de notarissen bijstaan om hun verplichtingen als werkgever na te komen, zoals o.a.:

- Sociaal Secretariaat der notarissen van België
- Voorzorgskas van het notariaat
- Nationale Kas voor aanvullend pensioen voor klerken en notarisbedienden
- Sociaal Fonds voor Notarisbedienden
- Notarieel Vormingsinitiatief (NOTAVI)
- Financieringsfonds voor de Tewerkstelling in het notariaat

Er wordt ook intensief samengewerkt met een aantal externe organisaties die een zetel hebben binnen het Sociaal Secretariaat zodat zij hun cliënt-notarissen een dienstverlening op maat kunnen bieden: Intersociale (sociaal verzekeringsfonds voor zelfstandige beroepen), Euromut (ziekenfonds) en Attentia Kinderbijslag (kinderbijslagfonds).

| NUTTIGE INFO

I NUTTIGE INFO

Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat vzw

Bergstraat 30-34, 1000 Brussel
Tel.: 02/505.08.11 – Fax: 02/505.08.58 – E-mail: fednot@fednot.be

Algemene directie

Ph. Ch. Six

Tel.: 02/505.08.20 – Fax: 02/505.08.55 – E-mail: six@fednot.be

Gemeenschapsraden

Nederlandstalige Gemeenschapsraad

C. Gillis, Secretariaat

Tel.: 02/505.08.52 – Fax: 02/505.08.15 – E-mail: gillis@fednot.be

Site: www.notaris.be

Conseil communautaire francophone

N. De Block, Secretariaat

Tel.: 02/505.08.50 – Fax: 02/505.08.59 – E-mail: deblock@fednot.be

Site: www.notaire.be

Juridische zaken

H. Jacobs

Tel.: 02/505.58.36 – Fax: 02/505.08.90 – E-mail: h.jacobs@fednot.be

Comité voor studie en wetgeving

Tel.: 02/505.08.36 – Fax: 02/505.08.90 – E-mail: casterman@fednot.be

Studiedienst

J. Van Cleemput

Tel.: 02/505.08.13 – Fax: 02/505.08.60 – E-mail: vancleemput@fednot.be

Communicatie

B. Azare

Tel.: 02/505.08.14 – Fax: 02/505.08.15 – E-mail: azare@fednot.be

Steundienst

L. Spitaels

Tel.: 02/505.08.64 – Fax: 02/505.08.55 – E-mail: spitaels@fednot.be

Credoc Services cvba

Bergstraat 30-34, 1000 Brussel

P. Boone

Tel.: 02/611.23.20 – Fax: 02/611.23.25 – E-mail: boone@fednot.be

Internationale Raad van het Belgisch Notariaat

Bergstraat 30-34, 1000 Brussel

Mr A. Deliège en **Mr P. Nicaise**, Co-voorzitters

Tel.: 02/505.08.96 – Fax: 02/505.08.93 – E-mail: cinb-irbn@fednot.be

Notariële instellingen

Nationale Kamer van notarissen

Mr A. Deliège, Voorzitter

A. C. Deleye, Directeur

Bergstraat 30-34, 1000 Brussel

Tel.: 02/506.46.30 – Fax: 02/506.46.39 – E-mail: deleye@cnknot.be

Benoemingscommissies voor het notariaat

Beenhouwersstraat 67, 1000 Brussel

Tel.: 02/506.46.44 – Fax: 02/506.46.49 – E-mail: info@bcn-not.be

Nederlandstalige Benoemingscommissie

Prof. B. Tilleman, Voorzitter

Franstalige Benoemingscommissie

Mr P. Van den Eynde, Voorzitter

Beroepsinstellingen

Bergstraat 30-34, 1000 Brussel

Notariële Zekerheid vzw

Tel.: 02/505.08.81 / 82 – Fax: 02/505.08.86 – E-mail: dubois@fednot.be

Vereniging van Erenotarissen van België vzw

Tel.: 02/505.08.79 – Fax: 02/505.08.55 – E-mail: maertens@fednot.be

Verzekeringen van het Notariaat cvba

Tel.: 02/505.08.70 / 73 – Fax: 02/514.31.33 – E-mail: anvzn@anvzn.com

Verbroedering der Belgische Notarissen vzw

p/a Mr J. Delange – Place de Bronckart 17, 4000 Liège

Tel.: 04/254.42.52 – Fax: 04/254.42.53

VLN (Vereniging Nederlandstalige Licentiaten in het Notariaat)

p/a K. Triau – Koning Leopold I-straat 10, 3000 Leuven

Tel.: 0485/62.42.95 – Fax: 016/22.57.91 – E-mail: info@vln.be

ALN (Association des licenciés en notariat)

p/a J.-Ph. Gillain – Maison du Notariat – rue Borgnet 13, 5000 NAMUR

Tel.: 081/22.21.09 – Fax: 081/23.08.92 – E-mail: aln@fednot.be

Sociale instellingen

Bergstraat 30-34, 1000 Brussel

L. Weemaels, Directeur

Tel.: 02/500.14.20 – Fax: 02/500.14.14 – E-mail: luc.weemaels@ssn.be

Voorzorgskas van het notariaat vzw

Tel.: 02/500.14.54 – Fax: 02/500.14.85 – E-mail: cpn.vkn@ssn.be

Financieringsfonds voor de tewerkstelling in het notariaat vzw

Tel.: 02/500.14.51 – Fax: 02/500.14.14 – E-mail: martine.crokaert@ssn.be

Nationale kas voor aanvullend pensioen voor klerken en notarisbedienden vzw

Tel.: 02/500.14.51 – Fax: 02/500.14.14 – E-mail: martine.crokaert@ssn.be

NOTAVI (Notarieel vormingsinitiatief) vzw

Tel.: 02/505.14.51 – Fax: 02/500.14.14 – E-mail: martine.crokaert@ssn.be

Sociaal fonds voor notarisbedienden vzw

Tel.: 02/500.14.51 – Fax: 02/500.14.14 – E-mail: martine.crokaert@ssn.be

Sociaal Secretariaat der Notarissen van België vzw

Tel.: 02/505.14.31 – Fax: 02/500.14.14 – E-mail: xavier.demunter@ssn.be

La Basoche belge – Waarvan Akte (Koninklijke Beroepsvereniging van de bedienden van het notariaat) vzw

L. de Schaetzen – Rue du Petit Bois 39, 6900 Marche-en-Famenne

Tel.: 084/31.38.21 – E-mail: laurence@dewouters.be

CNUE (Conseil des Notariats de L'Union européenne) vzw

Kortenberglaan 52, 1000 Brussel

Tel.: 02/513.95.29 – Fax: 02/513.93.82 – E-mail: info@cnue.be

www.cnue.be

UINL (Union internationale du Notariat)

Administratief Secretariaat

Via Flaminia 158/A, 00196 Rome, ITALIE

Tel.: +39/06/320.83.84 – Fax: +39/06/360.91.499 – E-mail: uinl@notariato.it

www.uinl.org

Wij wensen alle medewerkers van onze Federatie van harte te bedanken.
Hun inzet en dynamisme dragen bij tot de verdere ontwikkeling van het beroep,
dat meer dan ooit tevoren naar de toekomst gericht is.
Raad van Bestuur KFBN, 20 maart 2008.

Design

Geluck, Suykens & partners – www.geluck-suykens.be
Xcelseven - www.xcel7.com

Foto's

Michel Vanden Eeckhoudt. (cover, blz. 4-5, 12-13, 22-23, 34-35)
Didier Vandenbosch (Raad van Bestuur KFBN, blz. 25)
Charles Six-Hubinon (blz. 31)
Bart Azare (blz. 3, 7, 29, 33)
Isabelle Persyn (blz. 8, 25)

Verantwoordelijke uitgever

Pierre Nicaise, Allée du bois de Bercuit, 14 - 1390 Grez-Doiceau

D/2008/1928/3

Koninklijke Federatie
van het Belgisch Notariaat
Bergstraat, 30-34
1000 Brussel

www.notaris.be

KONINKLIJKE FEDERATIE
VAN HET BELGISCH NOTARIAAT